ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year...... $2.00 | Canada & Europe:
half year...... 1.00 | per year...... $3.00
single copy.. .03 | half year..... 1.50

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік......... $2.00 | Канада і Европа:
на пів року 1.00 | на рік......... $3.00
поод. число .03 | на пів року 1.50

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

РІК XXIII. Джерзи Сіти, Н. Дж., второк 12-го січня 1915. Ч. 4. VOL. XXIII. Jersey City, N. J., Tuesday, January 12, 1915. N. 4.

НА РУСЬКЕ РІЗДВО ДОЩІ СПИНИЛИ БИТВИ В ГАЛИЧИНІ.

Німці ідуть з двох сторін на Варшаву.

У Франції Німці побивають Французів.

Небезпека розширеня европейської війни на нові держави.

В Галичині:

ГАЛИЧИНА — БОЛОТНЕ ОЗЕРО.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 9. січня. — Австрійська головна воєнна кватира видала нині таке урядове оповіщенє про воєнне положенє в російській Польщі і в Галичині:

„Відмяк, який є від кількох днів а до того й дощ — спричинили, що **ціле поле війни в російській Польщі і в Галичині перемінило ся в болотне озеро.** Спокій запанував здовж цілої лінії від долішного бігу ріки Висли аж до переходу в Карпатах коло Ужока.

„**Навіть в карпатських горах нема снігу, а вода в гірських потоках так сильно піднесла ся, що рве землю з верхів і засипає переходи.** З уваги на се і з причини густої мраки годі вести тепер воєнні операції і тому війна притихла".

Дальше урядове оповіщенє, оголошене у Відни, доносить:

„В західній Галичині, де лише коротка віддаль ділить австрійську армію від російської, наше військо вчера відбило нічний напад Москалів з верхів на північний схід від Заклічина.

„На північ від Висли продовжає ся дальше битва артилерії. В російській Польщі Москалі поуміщували машинові карабіни на вежах костелів та на дзвіницях, через що спричинять збуренє їх.

„На Буковині і в Карпатах були в останнім часі лише малі перепалки з Москалями".

АВСТРІЙСЬКА ПОБІДА В КАРПАТАХ.

БЕРЛІН (через Лондон), 9. січня. — Австрійські війска, згідно з урядовим оповіщенем, яке оголошено у Відни, відбили сильний російський напад в західних Карпатах, на схід від Черомки та взяли 400 бранців і три машинові карабіни.

(Черомка є на Угорщині, около 40 миль на полудневий захід від Сянока).

ВІДЕНЬ (через Лондон), 10. січня. — Загальне положенє на воєннім терені не змінило ся.

На полудне від ріки Висли Москалі вчера бомбардували наші становища, але цілком безуспішно. Вони звертали огонь своїх гармат на наші становища на верхах коло Заклічина.

На північ від ріки Висли були в кількох місцях завзяті битви артилерії. Москалі пробували перейти в малій силі ріку Ніду, але се їм не вдало ся.

Положенє в Карпатах спокійне.

На Буковині наше військо знищило машиновими карабінами два російські відділи.

МОСКАЛІ НАЇЗДЯТЬ НА УГОРСЬКУ РУСЬ.

ПАРИЖ, 9. січня. — З Петрограду прийшла сюди телеграма, що Австрійці уступили ся з Буковини і лишили її цілу отвором для російської армії (не знати, яким чудом бють ся тепер Москалі з Австрійцями на Буковині, як доносять другі телеграми!?!). Тепер буцімто Москалі мають отверту дорогу до угорських провінцій, в напрямі міста Мармароського Сиготу, 215 миль від угорської столиці Будапешту.

АВСТРІЯ ДОБРЕ ОБХОДИТЬ СЯ ЗІ СВОЇМИ БРАНЦЯМИ.

ВІДЕНЬ (через Рим), 9. січня. — Еспанський амбасадор відвідав воєнних бранців в Австрії і запевнив, що з ними добре обходять ся.

—o—

В російській Польщі:

НІМЕЦЬКИЙ ПОХІД НА ВАРШАВУ.

ЛОНДОН, 9. січня. — **Німці відновили свій похід на Варшаву, столицю російської Польщі. Ідуть вони тепер на Варшаву з двох сторін:** із заходу на схід та із півночи (від Східних Прус коло Млави) на полудневий схід. Німецький напір в деяких місцях дуже сильний.

—o—

У Франції і Бельгії:

НІМЕЦЬКІ ПОБІДИ НАД ФРАНЦУЗАМИ.

БЕРЛІН, 10. січня. — На західнім терені війни були сильні дощі з громами, які богато перепиняють в ході війни.

Французи пробували в кількох місцях вдарити на німецькі війска, але мусїли уступити з великими стратами.

На сході Арґонів Німці заняли приступом французьке становище і взяли 1.200 Французів до неволї.

Французи заняли недалеко Флїрі німецькі закопи, які стояли порожні, але ті закопи зараз таки висаджено у воздух, причім згинули всї Французи, що заняли ті закопи.

В инших місцях таксамо легко відбито французькі напади. Від 7-ого січня взято до неволї 2.000 Французів і здобуто сїм машинових карабінів.

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 9. січня. — Німці прогнали Французів з альзатського міста Штайнбах, яке вони недавно були заняли. Французи понесли великі страти.

На Кавказі:

МОСКАЛІ УСТУПАЮТЬ ПЕРЕД ПОБИТИМИ ТУРКАМИ.

ПЕТРОГРАД (через Лондон), 9. січня. — Урядова оповістка російського ґенерального штабу подає, що російське військо побило Турків коло міста Ардаган і Сарі Камиш на Кавказї, але що тепер Турки наново збирають свої ряди, щоби вдруге звернути ся зачіпною війною проти російського війска на Кавказї. **Тепер вони вже ідуть з великою скоростю в наступаючім поході проти російського війска на Кавказї.**

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 9. січня. — Турецьке військо, яке іде проти російської кавказької армії, заняло місто Котур в Персії. **Москалї уступають на північ.**

Така відомість прийшла нині до Царгорода (Константинополя), столиці Туреччини.

ШВАҐЕР РОСІЙСЬКОГО ЦАРЯ ЗГИНУВ У ВІЙНІ З ТУРКАМИ.

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 9. січня. — Турецьке урядове оповіщенє, яке одержано тутки нині, доносить, що **великий князь Александер Михайлович, шваґер російського царя згинув у битві з Турками** в Міяндоаб, в Персії.

Великй князь **Алксандер Михайлович** був не лише шваґром російського царя, але також його кревняком, бо був сином російського великого князя Михайла Миколаєвича.

Родив ся він в 1866-ім році, а в 1894-ім році оженив ся із сестрою царя великого княжною Ксенею Александровною. Згинув у 49-ім році житя.

Був він віцеадміралом російської воєнної фльоти, а передше був полковником і опісля ґенералом при піхоті на Кавказї.

Від кількох літ він був властителем і видавцем місячної часописи в Петроґраді, столици Росії, — під назвою „Море и его жизнь".

В осени 1913-го року загостив він був до Злучених Держав. Був в Ню Йорку і в Філядельфії, а цілию його подорожи на землю Вашінґтона було поробити в тутешних фабриках замовленя на ріжні прилади для російських воєнних літаків. Замовленя старав ся робити у великій тайнї.

ТУРЕЦЬКА АРМІЯ ІДЕ НА ЄГИПЕТ.

ЛОНДОН, 10. січня. — 8-мий корпус турецької армії опустив Дамаск (місто в Сирії) та іде на полудневий схід до Єгипту. Сей корпус є добре узброєний і заосмотрений в набір амуніції і поживи. До походу взято 8.000 верблюдів для переходу через пустині.

—o—

На Балкані:

ЧОРНОГОРЦЇ ДЕРЖАТЬ СЯ.

ЦЕТИНЄ (столиця Чорногори), через Лондон, 10. січня. — Безвпинні дощі здержали всякі воєнні походи, але всетаки Чорногорцї сильно держать ся на своїх становищах, хоч Австрійцї засипають їх огнем своєї артилерії.

Король Микола був разом з королевою в горах і приглядали ся, як їх армія воює. (Ціла чорногорська армія в часї війни виносить 40.000 людий).

ПІВМІЛЇОНОВА АРМІЯ ПРОТИ СЕРБІЇ.

РИМ (через Лондон), 9. січня. — Відомости, які одержано тутки, повідають, що висилка німецького війска на поміч австрійському, що бєть ся зі Сербами, триває дальше. Тепер вже має бути пів мілїона Австрійців і Німців коло Сараєва, котрі збирають ся до нової виправи на Сербію.

Австрія, як тутки ґоворять, мусить скоро зробити рішучий удар на Сербію, коли хоче удержати свою повагу на Балканї. Серби свою армію відновили новими силами і ладили ся до нового наїзду на Боснію і Герцеґовину, отже Австрія хоче сьому перешкодити та зломити сербську воєнну силу.

—o—

ІТАЛІЙЦЇ БОЯТЬ СЯ ЗНИЩЕНЯ ВЕНЕЦІЇ.

РИМ, 9. січня. — В Італії побоюють ся, що **Австрія знищить Венецію** на случай, як би Італія виступила проти неї своєю воєнною силою. З уваги на те вже тепер приготовляєть ся пивниці в „Уффіці Паляче" у Фльоренції на переховок артистичних і старинних творів штуки. Таксамо і в инших містах приготовляєть ся захист для цінних річий з Венеції.

Венеція — се італійське місто, побудоване на богато маленьких острівцях. Лежить вона на північнім Адрійським мори, обіч італійського побережа недалеко міст Падуа, Віченца, Травізо.

Від австрійського побережа коло пристани Трієсту Венеція також недалеко. Італія може побоювати ся нападу на Венецію з моря при помочи воєнних кораблів, а також і з суші, коли би австрійська армія перейшла італійську границю в Тиролю і в Карінтії та заняла так звану Венецьку долину в области рік Таліяменто, Піяве і Брента, відки могла би вдарити на недалекі острівцї міста Венеції австрійська артилерія.

—o—

НОВІ ДЕРЖАВИ ЛАДЯТЬ СЯ ДО ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 9. січня. — Останні побіди Росії над австрійською армією і заходи Франції, Анґлії та Росії в Букарешті, столици Румунії, вплинули так на румунське правительство, що воно готовить свою армію, аби взяти участь у війнї. Сюди прийшла з Румунії вість, що там будуть покликані під оруже три кляси резерви в числї 135.000 люда при кінци сього місяця.

Тутешна ґазета „Пті Парізіян" пише, що мобілїзація в Румунії вже зачала ся та, що число румунської армії по переведеню мобілїзації дійде до 600.000 люда.

Ходять також чутки, що й инші балканські держави виступлять небаром зі своєю воєнною силою. Ґазети доносять, що Греція вже також зачала мобілїзацію і, що має намір виступити зі своєю воєнною силою при кінци зими або і скорше, як тільки хід воєнних подій піде таким шляхом, що Греція буде бачити в тім свій інтерес.

Анї Румунія анї Греція не робили ще доси заходів о охорону їх горожан в Німеччині та в Австро-Угорщині. Сподівають ся, що коли Румунія виступить до війни, то удасть ся з прошенєм до Швайцарії, щоби берегла її інтересів у тих двох державах.

ЛОНДОН, 9. січня. — Союзники (Анґлія, Франція і Росія) сподівають ся, що **Румунія** небавком виступить до війни. Крім того заносить ся ще й на те, що й инші ще держави візьмуть участь у війнї. Відносини між **Туреччиною і Грецією** заострюють ся з причини переслїдуваня Греків у Малій Азії. Зноваж **Італія** невдоволена з Туреччиною за нарушенє італійського консуляту в Годеїді.

Італія буцімто мала навіть згодити ся, аби Сербія по війні одержала надморську пристань над морем Адрійським і готова в найблизшій будуччині виступити до війни по стороні союзників проти Австрії і Німеччини. Натомісць Румунія і Греція вижидають ще, яке становище займе **Болгарія,** котра домагає ся звороту Македонії, забраної їй підчас останної балканської війни (Македонію поділили тоді між себе Греція і Сербія). Коли би Болгарія не брала участи у війнї (значить, як би була невтральна дальше), то для Румунії і Греції було би лекше виступити хоч би і зараз, але як Болгарія візьме участь, то справа буде тяжша, бо обі ті держави мусїти-муть поділити свої сили.

БЕРЛІН (через Ротердам і Лондон), 9. січня. — Доносять, що **болгарських резервістів по чужих державах завізвано, щоби зголосили ся у своїх консулів.**

З огляду на се сподівають ся, що Болгарія мобілїзує свою армію і хоче небаром взяти участь у війнї.

РИМ, 9. січня. — Новий німецький амбасадор в Італії князь фон Більов вислав, як пишуть тутешні ґазети, кілька телеґрам до німецького цісаря Вільгельма, в яких заявив, що **розбили ся всї його заходи, щоби перетягнути Італію на сторону Німеччини й Австрії** та спонукати її до участи у війнї проти Росії, Франції й Анґлії.

Оповідають, що князь Більов мав буцімто телєґрафувати до німецького цісаря: „Навіть коли би ціле італійське військо складало ся із самих Німців, то італійський нарід не позволив би йому виступати оружною силою проти Анґлії і Франції".

Вже вийшов з друку календар У. Н. Союза на 1915-тий рік.

Хто поспішить ся із замовленем, той буде дуже вдоволений, бо цілий рік буде мати що читати, а ще і на дальші сховає собі сьогорічний Календар У. Н. Союза **яко цінну інформаційну книжку про старий край, Злучені Держави і Канаду.**

Не жалуйте видати для себе на книжку для науки і розваги кількадесять центів. Сей видаток то марниця, а книжка — то скарб! Сього року не купуйте нікому ніяких дарунків на Різдво або Новий Рік, але повідоміть того щасливця, котрого хочете обдарувати, що прийде до нього яко Ваш дарунок КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА НА НОВИЙ 1915-тий РІК. Він Вам буде дуже вдячний і скаже Вам, що Ви йому замісць одної річи — дали три красні річи: 1.) дарунок; 2.) учителя 3.) дорадника.

Кошт маленький, а як то легко можна причинити ся до розповсюдненя такої гарної і цінної книжки як Календар У. Н. Союза на 1915-тий рік.

Пришліть гроші скоро, бо за кілька днів уже розпічнеть ся розсилати календар. Ціна дешева — лише за готівку.

Один примірник коштує в Джерзи Сіти і в Ню Йорку 50 центів, а в цілих Злучених Державах і в Канаді 60 центів (враз з коштами пересилки).

Для купуючих у більшій скількости дасть ся опуст.

З Канади не принимає ся срібних гроший і марок почтових.

Гроші посилати мони-ордерами або почтовими марками в листах на адресу:

SVOBODA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

„SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturady, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Telephone: 498 Jersey City.

Published by
The Ukrainian National Association
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Canada three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J.. under the Act of March 3. 1879.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З ТИЖНЯ.

Чарлз А. Перкінс, теперішний дістрікт аторней Ню Йорку, що обняв місце по Вітмані, якого вибрано ґовернором нюйорського стейту. — Адмірал Фішер, комендант британійської маринарки. — Амбасадор Злучених Держав в Анґлії В. Г. Пейдж і сер Едвард Ґрей мали конференцію, на якій обговорювано справу, о скільки Анґлія має право переглядати американські торговельні кораблі на повнім мори. — Вибір бувшого „спікера" Кеннона піддано ревізії, бо при тім його виборі мали зайти якісь неправильности. — Джеңевів Клерк, дочка спікера Клерка, зістала заручена з Джеймсом М. Томсоном з Ню Орлеанс. — Ґенеральний ґовернор Филипинських островів Франц Б. Гаррісон, що занимав ся придушенем повстаня на тій американській посілости. —Боротьба у Фляндрії (провінція Бельгії на заході) ведеть ся далі з однаковим від кількох місяців поводженем.

ЯК МОСКАЛІ ЗАНЯЛИ ЛЬВІВ.

(Причинок до історії).

В послїднім числї львівського „Дїла", яке вийшло в суботу, 5-го вересня, читаємо опис наочного сьвідка про вступлене російських війск до Львова.

Читаємо там таке:

В середу останні австрійські війска у відвороті покинули Львів. Кождої хвилї сподївались ми вступленя російської армії.

В четвер о год. 11.45 появились перші патролї російського війска у ринку. О год. 12. заняло війско місцеву команду при вул. Валовій і корпусну команду при ул. Бернадинській.

Тимчасом представник російської військовости, офіцир ґенерального штабу прибув до ратуша і зажадав видачі ключів міста. Рівночасно висказав бажанє, щоби представники управи міста явили ся на рогачках. По сїм удала ся депутація міської ради до ґенерала Парчевського на жовківську рогачку і до ґенерал-ляйтнанта фон Роде на личаківську рогачку.

У ґенерала Парчевського.

Депутація міської ради, зложена з радних Вчеляка, проф. Хлямтача і проф. Тулїє явила ся у ґен. Парчевського. Іменем депутації промовив проф. Хлямтач.

У відповіди зазначив ґенерал, що його баженем єсть, аби заховано супокій, не замикано крамниць та щоби безумовно не продавано горівки. Вкінци запевнив ґен. Парчевський депутацію, що людність може бути певна цїлковитого безпеченства.

У команданта російських війск, ґенерал-ляйтнанта фон Роде.

Рівночасно віцепрезидент міста, др. Рутовський і радний Ґінґлєр явили ся на личаківській рогачці і там відбули конференцію з ґен.-ляйт. фон Роде.

Услівя окупації міста.

По конференції, прибувши до ратуша, подав др. Рутовський умови окупації міста.

Армія вступає до Львова, одначе — як заявив ґенерал — вимагає безумовної ґарантії безпеченства, якої з огляду на виразний приказ верховного вожда мусить вимаґати з уваги на мішаний склад людности, іменно, жадає 16 закладників: 4 Українців, 4 „старорусинів", 4 Поляків і 4 Жидів. Відтак зажадав ґенерал, щоби зараз, а найдальше до год. 6 рано всї мешканцї зложили в ратуши всяке січне і пальне оруже.

Зараз оголошено ось такий приказ команданта російських війск:

Приказ.

На основі военного права поручаю, щоби людність міста Львова до завтра 4. вересня год. 6-ї рано зложила в ратуши всяке посїдане оруже (січне і пальне).

В разї непримінена до отсього жаданя підпадає винуватець під военний суд.

Личаківська рогачка, 3. вересня 1914.

Комендант 42. дивізії піхоти, ґенерал-ляйтнант фон Роде.

В полученю з повисшим приказом видано відозву президії міста щодо складаня оружя.

(На жаль наведені відозви видано виключно тільки в польській мові, немов поминаючи тим самим українську людність міста Львова).

Вступленє російських війск до Львова.

О год. 4. пополудни почали входити до міста більші відділи російських війск піхоти, кінноти і артилєрії. На вулицях міста видно офіцирів, що ходять за справунками по крамницях. До готелю Жоржа заїхав полковник кінноти, удекорований хрестом сьв. Юрія (найвисша військова російська відзнака) і инші офіцири.

Нинї від 6. год. рано відбуваєть ся окупація державних будівель, після того вступить до міста російський ґенеральний штаб.

Принятє закладників.

Вечером зложив др. Рутовський візиту командантови російських війск. ґенерал-ляйтнантови фон Роде і представив йому спис закладників. Ґенерал приняв спис в цїлости счеркуючи з нього митрополита, ексц. Андр. гр. Шептицького. На його місце зголосив ся др. Юліян Гірняк.

Закладники зголосились у пятницю о год. 8. рано в готелю Жоржа, де для них винанято 16 кімнат. Закладники не будуть могли опустити своїх кімнат через кілька днів, а перед готелем стояти буде військова патроля.

Закладниками є: від Українців: др. Юліян Гірняк, дир. Микола Заячківський, о. ректор др. Йосиф Боцян і Павло Войнаровський; від старорусинів: о. Іван Антонович Давидович, др. Алексієвич Павецкий, Іван Сас Григорович Лісковацкий, Микола Григорович Третяк: від Поляків: о. др. Стефан Шидельський, Болеслав Левицький, др. Володислав Стеслович і Йосиф Вчеляк; від Жидів: др. Яків Діяманд, Ігнатій Йонас, др. Герман Тальбпер, Микола Вайнерб.

На просьбу президії міста, щоби не допусити до евентуального нарушеня спокою, зарядив ґенерал Роде висланє військових варт на місто. Іменно; 20 жовнїрів призначено до береженя карного суду, вязниць при вул. Баторого, дальше патролю до міських арештів при вул. Яховича. Крім того установлено варти на площах: Голуховських, сьв. Теодора, Марійській, сьв. Юра та на цитаделї від вул. Мохнацького, Хмельовського і Вроновської.

Через цїлу ніч в ратуши і в музею ім. короля Собіського відбирано оруже.

Перехід російських війск.

Від раннього рана почав ся перехід російських війск. Довгими рядами їхала кіннота, йшли великі відділи піхотинців, переїздила артилєрія, в безконечність тягнулись трени.

Улицею Руською переїздив на шпарких конях полк кубанських козаків, співаючи українські пісні. Зібрана публика з дивом глядїла на смушеві козацькі шапки, на гарні коні та на стрункі постати козаків.

* * *

В звязи з окупацією міста Львова російською армією визначнїйші українські громадяни міста Львова видали до українського населеня відозву, в якій поучують його, як заховувати ся. Потребу сеї відозви „Дїло" мотивує з окрема ще й тим, що „президія міста Львова не вважала за відповідне відізвати ся до української людности міста Львова в її рідній мові".

В відозві читаємо:

„В сїй переломовій хвилї взиваємо всїх Українцїв міста Львова, щоби з уваги на доконаний факт відповідно поводили ся.

„Просимо і взиваємо всїх задержати повний супокій і достоїнство.

„Перестерігаємо всїх рішучо, щоби, борони Боже, ніхто не важив ся виступати ворожо проти російських жовнїрів, або допускати ся яких небудь збитків, насильств, або підюджуваня бо за нерозважний вчинок одиниці мусів би відповісти наш загал, а в першій мірі чотирох наших закладників, загально звісних і поважаних членів нашої української громади.

Се число „Дїла" було останнє. В понедїлок 7. вересня с. р., явили ся в редакції російські военні власти, оголосили заборону дальшого видаваня дневника й опечатали льокаль редакції і друкарню.

Подібна доля постигла й инші українські культурні інституції...

ЖАЛЬ ПОЕТА.

І золотої й дорогої
Менї, щоб знали ви, не жаль
Моєї долї молодої,
А іноді така печаль
Оступить душу, аж заплачу!
А ще до того, як побачу
Малого хлопчика в селї:
Мов відірвалось від гілї,
Одно-однїсеньке під тином
Сидить собі в старій ряднинї.
Менї здаєть ся, що се я,
Що се-ж та молодість моя.
Менї здаєть ся, що ніколи
Воно не бачити-ме волї,
Сьвятої воленьки! що так
Даремне, марне пролетять
Його найкрасшії літа,
Що він не знати-ме, де дїтись
На сїм широкім вольнім сьвітї,
І піде в найми: і колись,
Щоб він не плакав, не журивсь,
Щоб він денебудь прихиливсь,
То оддадуть у москалї...

Тарас Шевченко.

ЩО ПЕРЕЖИВ ПОЕТ У РІДНІЙ ХАТІ?

За що, не знаю, називаєм
Хатину в гаї тихим раєм:
Я в хатї мучив ся колись,
Мої там сльози пролились,
Найперші сльози! Я не знаю,
Чи єсть у Бога люте зло,
Щоб у тій хатї не жило, —
А хату раєм називають!
Не називаю її раєм
Тої хатиночки у гаю
Над чистим ставом, край села:
Мене там мати повила
І повиваючи співала,
Свою нудьгу переливала
В свою дитину; в тім гаю
У тій хатинї, у раю,
Я бачив пекло, Там неволя,
Робота тяжкая, ніколи
І помолитись не дають.
Там матїр добрую мою,
Ще молодую, у могилу
Нужда та праця положила;
Там батько, плачучи з дїтьми
(А ми малї були і голї),
Не витерпів лихої долї,
Умер на панщинї, а ми
Розлїзли ся межи людьми,
Мов мишенята. Я до школи
Носити воду школярам,
Брати на панщину ходили,
Поки лоби їм поголили;
А сестри! сестри! Горе вам,
Мої голубки молодії!
Для кого в сьвітї живете?
Ви в наймах виросли, чужії,
У наймах коси побілїють,
У наймах, сестри, й умрете.
Менї аж страшно, як згадаю
Отту хатину край села.
Такії, Боже наш, дїла
Ми творимо у нашім раю
На праведній Твоїй земли!
Ми в раю пекло розвели,
А в Тебе другого благаєм.
З братами тихо живемо,
Лани братами оремо,
І їх сльозами поливаєм.

Тарас Шевченко.

НОВИНКИ.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА В НЮЙОРСЬКІЙ ПІДЗЕМНІЙ ЗЕЛІЗНИЦІ.

В навечеріє нашого Різдва, в середу дня 6. січня скоїла ся перший раз від часу збудованя підземної зелїзниці в Ню Йорку велика катастрофа. Коли около 8-ої години рано їхали поїзди переповнені людьми, почали горіти електричні дроти в собвею, при 54 улиці. Наслїдком сього повстав великий дим, який прямо дусив людий. Енерґічній акції поліції, ратункової і огневої сторожі треба завдячувати, що поотвирано резервові вентилятори з вулиць, куди почав бухати дим на вулицю і в сей спосіб подорожні могли хоч троха віддихати. Коли би не се, то кілька тисяч людий було би вдусило ся. А так на щастє скінчило ся на сїм, що лише одна старша жінка вдусила ся, а понад 500 людий перевезено в непритомнім станї до найблизших шпиталїв, де при помочи штучного віддиханя вдало ся їх привести до житя. Перерва в комунїкації тривала півтора години; всї люди кинули ся до горішних зелїзниць, які знова не могли перевести тільки подорожних. Були се шкільні дїти, що їдуть в тім часї до школи і люди, що занятї в бюрах. Тому така одна катастрофа спричинила величезне замішанє в бізнесовім Ню Йорку. Поліція зарядила, щоби компанія постарала ся найдальше до першого мая о зелїзні возц та в той спосіб забезпечила ся на будуче перед нещастєм.

НА КОЛЯДУ РІДНОМУ КРАЄВИ

вислав філядельфійський комітет для збираня жертв 4000 долярів на руки п. Юліяна Романчука через австрійський консулят у Філядельфії.

ПАПА ПОСЕРЕДНИКОМ.

Папа Венедикт XIV. віднїс ся до всїх воюючих держав з предложенєм, щоби вони виміняли собі взаїмно тих полонених, що наслїдком більших ран, одержаних у війнї стали зовсїм неспосібні до дальшої служби у війску. Сю пропозицію папи приняли всї воюючі держави прихильно і є надія, що незабаром сей проєкт стане дїйсностию.

СКІЛЬКИ ДУШ.

— Скільки, куме, в тілї душ?
— Одна, я гадаю.
— Може, в тебе і одна,
А я — то дві маю:
Бо як руки на снїгу
В мене скостенїють,
Хухне теплая душа
І руки степлїють.
А як страва на столї
Горячая буде,
То вже друга, бач, душа
Холодная студить!

Степан Руданський.

РОЗУМНИЙ ПАНИЧ.

Привіз дїдич раз на сьвята
Із школи сина
І не може натїшитись,
Що вчена дитина.
Раз здибає гуменного
І тому хвалить ся:
— Ото, каже, мій синочок
Як у школї вчить ся!...
Та і розум, що за розум!
Як тобі, Іване?
— А менї то щось не так то
Здаєть ся, мій пане,
Бо як би наш панич мали
Розуму доволї,
То нїчого їм би було
Вчити ся у школї!...

Степан Руданський.

ЛИСТ.

Оден дїдич мав у школах
Кохану дитину.
Ото раз до неї пише:
„Милий ти мій сину!
Як здоров ти — слава Богу,
А як добре вчиш ся,
То не візьме тебе дїдько,
Про те не журн ся.
Моя жінка, твоя мати,
Без відома мого
Посилає на оріхи
Тобі золотого.
А я тобі посилаю
Старі нагавицї,
Зроби собі жупанину,
З рештків — рукавиці.
Тільки вчи ся, милий сину,
Та читай богато,
Бо ти дурнем останеш ся,
А я твоїм татом."

Степан Руданський.

НАУКОВИЙ КУТИК.

(Новий ґаз. — Скількість води на землї. — Температура лукових лямп. — Столїтє йоду).

Недавно доніс один з найзнаменитших анґлійських фізиків Й. Томзон лондонському науковому товариству про відкритє нового ґазу. Томзон не вспів доси сього ґазу з'ідентифікувати і назвав його тому Х 3. Є се новий первень або — як се виходить з найновійших дослїдів — є се молекулярна кондензація водня, подібно як озон кисня. Відкрито ґаз завдяки позитивним лучам. Він повстає через „бомбардованє" деяких металїв, приміром зелїза, нїклю, міди, олова, катодичними лучами.

Нїмецький фізик др. Гальбфас задав собі працї, щоби обчислити скількість води, яка находить ся на земській кулї. Він дійшов до цифри 1.304,068.000 кубічних кільометрів. Океани, які займають меньше-більше три четвертих поверхні землї, є очевидно на першім місци і мають 1 міліярд 300 міліонів кубічних кільометрів води. Опісля йде вода, яка містить ся в полярних ледах: 3 і пів міліона куб. км.; вода озер і ставів меньше більше те саме; ріки і потоки мають після д-ра Гальбфаса 50.000 куб. км.; багна і мочари 6.000 куб. км., а в снїгу є увязнених 250.000 куб. км. Нїмецький професор оцінив також скількість води в атмосфері і каже, що в хмарах є 12.300 куб. км. води.

Инший визначний фізик Люммер робив серію дослїдів, щоби переконати ся, чи дійсно вуголь кипить як вода; инакше сказавши, чи температура кипіня підносить ся, коли атмосферичне тисненє збільшаєть ся. Температура кратеру позитивного вугля виносить меньше-більше 4.000 степенів, температура неґативного вугля є о 600—700 степенів низша. Коли температура залежить від атмосферичного тисненя, можна би було, збільшаючи се останнє, підносити температуру лукової лямпи значно понад нинїшні температури. Сила сьвітла була би в сей спосіб збільшена. Дослїди Люммера виказують, що сї здогади відповідають дійсности.

Перед 100 лїтами хемік Бернард Кортуа відкрив один з найважнїйших первнів мінеральної хемії, а іменно йод. Столїтє сього відкритя сьвяткувало місто Дійон, де жив сей хемік, дуже торжественно в недїлю 9. падолиста 1912 р. В програму торжества входило принятє на ратуши, вмурованє памятковоі таблиці в домі, в котрім уродив ся Кортуа, а наконець конференція, виголошена професором француської колеґії. Після записок Кортуа відкритє йоду зробив він дещо скорше. В падолистї 1812 р. повідомив він про своє відкритє паризьку академію наук.

ПРИ ВСЯКИХ НАГОДАХ: НА ВІЧАХ, НА ЗБОРАХ, НА МІТИНҐАХ, НА НАРАДАХ, ПРИ РОБОТІ, НА ЗАБАВАХ, НА ВЕСІЛЯХ, ХРЕСТИНАХ І Т. Д. ПАМЯТАЙМО ПРО ЖЕРТВИ ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ У НАШІМ РІДНІМ КРАЮ ТА ЗБИРАЙМО ЯК НАЙВІЛЬШЕ ЖЕРТВ НА ТУ СЬВЯТУ ЦІЛЬ НАРОДНУ!

ЖОВНІРИ В ХВИЛИ СМЕРТИ.

Один угорський сьвященик, покликаний яко військовий капелян на поле бою, оповідає таке про останні хвилі умираючих жовнірів:

В горах, де ми воюємо, від давна вже прикрив землю густий сніг. За дня ще як так, бо сонце лагодить зимно, але в ночи морози добре дають ся в знаки жовнірам. Минулого тижня 2 рази цілу ніч грали гармати і карабінові стріли. Не можна навіть здати собі справи, як ми могли сі ночи пережити. Стрілянина скінчила ся щойно рано по цілковитім пораженю Москалів.

Щойно тепер почала ся наша праця. В часі борби сидів я в заглубленю скали, всього кільканайцять метрів поза фронтом. Над мовою головою свистіли стріли, коло мене падали ґранати. Цілу ніч відмовляв я молитви за тих жовнірів, що полягли якраз серед отсеї стрілянини. Час від часу переносили санітети побіч мене ранених, вже перебандажованих жовнірів. Десь около півночи доволїк ся до мене один офіцир від піхоти. Мимо цілковитої темряви він пізнав мене.

„Отче — сказав він останками сил — води.... а отсей лист віддайте моїй мамі...”

Коли я звернув на нього лучі ліхтарні, він вже не жив. Лист вислав я сейчас другого дня.

Ми, військові сьвященики, по скінченій битві перешукуємо побоєвища разом зі санітетами. Коли хто дає лише найменьші знаки житя, то ми його покріпляємо й виносимо до лязаретів. Сьвященики відшукують ранених і вбитих. Я стверджую, що Єлеопомазанє дає умираючому силу, стріплює його й успокоює. Кілько то посинїлих уст цілує в останнє хрест, а кілько конаючих стискає мої руки!

Між умираючими на побоєвищи нема ніяких упереджень релігійних. Присягаю, що коли иноді схилю ся над умираючим і від нього почую слово: „Жид” — то я відмовляю за нього молитву по гебрайськи.

В часі моєї служби бачив я такі сцени, що не дадуть ся описати, а потрясають чоловіком до глубини душі.

Мій Боже! Кілько доброти і співчутя видко в людських серцях в хвили спільної смерти! Я бачив власними очима, як один тяжко ранений козак останком сил приповз до свого вмираючого сусїда, угорського піхотинця, сердечно поцїлував його і зробив на чолї знак сьв. хреста. За кілька мінут оба повмирали.

Дуже сумні є похорони на побоєвищи. Коли ворог цофне ся, ми копаємо гроби і ставимо тільки хрестів, кілько в них героїв закопано. Жовнірів ховають ся по пять і десять разом, офіцирів по можности окремо.

В кишени впавшого гузарського офіцира знайшов я раз цікавий лист. Писала його жінка того самого дня, коли її чоловік виїздив на війну і підписали сей лист обоє. В сїм листї була просьба жінки, щоби її чоловіка поховати окремо, означити його могилу і повідомити її, а вона приїде й перевезе його тлїнні останки до родинної гробниці. Ми сповнили просьбу жінки, поховалисьмо офіцира на горбку і привалили могилу великим каменем. Я сейчас повідомив про се нещасну вдовицю.

Тодї, коли санітети ховають померших, сьвященики відправляють Службу Божу й посьвячують гроби.

Рівночасно з поблизких сїл надходять люди, жінки й дїти, богачі й бідні, деякі приїздять з міст автомобілями — і всї вони приносять зі собою цьвіти й вінцї. Довкола розлягаєть ся голоснє риданє і плач співчутя, хоч се зовсїм чужі могили...

УВАГА ДЛЯ МІСЦЕВИХ УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Поважані Панове:—

З початком сего місяця вислано до відділів У. Н. Союза викази місячних вкладок після літ і рахунок на суму, яку даний відділ має прислати до головної каси за місяць січень 1915 р.

На місячнім виказї є надруковані імена і назвиска членів, сума обезпеченя, вік членів з початком січня 1915 р., число нової грамоти, сума, котру член платить на фонд посмертний після літ, сума, котру член платить на фонди, і загальна сума, кілько член платить разом.

З виказом вислано і рахунок, на котрім є зазначено, кілько даний відділ платить на кождий фонд з осібна і кілько разом. На рахунку находить ся увага, в котрій докладно сказано, як місцевий секретар має поступати при висиланю гроший і других річий до головного уряду Укр. Нар. Союза. Ся увага звучить ось так:

„Сей місячний виказ вкладок має місцевий секретар переглянути і порівнати, чи все годить ся з книгами відділу. Коли знайде яку ошибку, має сейчас повідомити о тім головного фінас. секретаря. Коли місцевий секретар не повідомить до кінця місяця про ошибку, то тимсамим відділ тратить право до всяких зворотів, надвижок, чи поправок за даний місяць.

„Місцевий секретар, чи урядники, не сьміють анї додавати, анї відтягати щонебудь зі суми, означеної на сїм виказї, але мають присилати таку суму, яка є означена Голов. Урядом на виказї. При приниманю нових членів, нановоприступаючих, з пер. листами, і при всяких змінах має секретар відбирати всї гроші після того, як приписує статут в кождім випадку, однак не має і не може сейчас висилати їх враз чи то з декляраціями, чи з иншими паперами, до каси У. Н. Союза, але має задержати всї ті належитости в касї відділу і вислати їх до каси У. Н. Союза доперва тодї, коли зістануть зараховані відділови до заплати на місячнім виказї. Иншими словами, секретар має прислати всї деклярації і всї папери без належитости, а гроші за те все доперва тодї, коли виставить ся відділови рахунок на виказї.

„Місячний виказ і гроші мають бути прислані відділом кождого місяця, найдальше до послїдного дня в місяци.

„В разї якоїсь ошибки і повідомленя про ню, справить ся її у виказї в слїдуючім місяци.

„Мони-ордери, чеки і т. и. мають бути виписані на „Ukrainian National Association“, Shamokin, Pa. — а не инакше. Котрий відділ не буде придержувати ся сего розпорядженя при висиланю належитостий, то його гроші не будуть приняті.

„З відділом, котрий не буде виповняти всего точно після сих уваг, поступить ся після статута У. Н. Союза”.

Коли місцеві урядники, а передівсїм секретарі, додадуть собі трошка працї, докладно перечитають всї рубрики у присланих їм виказах, то не буде жадних помилок анї трудностий в їх урядованю на будуче.

Виказу, на котрім є імена членів і рахунок, не треба звертати до головного уряду, а лише треба прислати відтинок. Сей відтинок треба віддерти з долини, так як він єсть відділкований і місцеві урядники (предсїдатель, касієр і секретар) мають підписати ся і прибити печать відділу, написати назву Братства чи Товариства, місцевість і дату, коли сей відтинок зістав виповнений. Так виповнений відтинок враз з грішми (мони-ордер або чек) на суму, яка є зазначена на рахунку, треба прислати до головного уряду.

Коли би в данім відділї показала ся ошибка в членах на виказї, то сей виказ треба сейчас звернути враз з рахунком до головного уряду до поправки.

Виказів не можна звертати до поправки пізнійше, як до дня 20-го біжучого місяця так, щоби остало ще часу до зробленя поправок.

Колиб на виказах оказали ся ошибки щодо віку членів, треба сю ошибку як найскорше справити. Справляти вік може кождий член, котрого вік є поданий мильно на виказї.

Вік треба справляти в сей спосіб: Коли місцевий секретар має доказ, що вік даного члена є мильно поданий, має о сїм повідомити головний уряд, подаючи імя і назвиско члена і правдивий вік даного члена.

Коли головний уряд отримає того рода повідомленє, вишле даному відділови відповідний друк до виповненя його членам, жадаючим справленя віку.

Той, хто при вступі до Союза подав свій вік нищий, як в дійсности він мав, і тепер він є старший, як на виказї зазначено, повинен се як найскорше справити, бо опісля він, а зглядно його спадкоємцї, будуть мати непотрібні клопоти на випадок смерти такого члена.

Коли імя і назвиско члена не є добре подані на виказї, даний член повинен о сїм через секретаря свого відділу повідомити головний уряд.

Всякі змилки щодо віку або імени і назвиска повинні бути справлені ще за житя даного члена, бо в противнім случаю спадкоємцї можуть бути наражені на непотрібні клопоти. Не можна робити поправок на виказах самому, лише, як висше сказано, треба повідомити о сїм головний уряд, котрий сейчас справу належито полагодить.

Колиб котрий відділ приняв членів нанова, чи нових, чи з переступними листами, то таке принятє треба зазначити на місячнім звітї до головного уряду (жовтий друк). Сей звіт треба точно виповнити і прислати до головного уряду враз з відповідними документами (як просьбами о принятє, перест. листами, змінами спадкоємцїв і т. д.).

Гроші за нових членів, нанова принятих, з переступними листами і инші належности (як за книги, чартер, грамоти і т. п.) належить задержати в касї відділу і відослати доперва тодї до головної каси, коли прийде на се рахунок.

Звертаєть ся також увагу місцевих урядників, щоби гроші і викази за дїти не посилали разом з грішми відділу, але впрост на адресу: Dm. Kapitula, McAdoo, Pa.

З кінцем сего тижня одержить кождий відділ всї друки потрібні до приниманя нових членів, ріжних змін і т. д. Просить ся проте здержати ся з тими справами до часу, доки відділ не одержить нових друків. Приниманє нових членів, як також всякі зміни щодо суми обезпеченя і спадкоємцїв, переведені на давних друках будуть зовсїм неважні.

Разом з друками розішлеть ся також найважнійші поясненя, конечні для місцевих урядників в їх урядованю.

Новий статут У. Н. Союза, який був друкований в „Свободї”, вийде небаром з друку і буде розісланий всїм членам.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 11. січня, 1915.

Головний Уряд У. Н. Союза.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що слїдуючі відділи Укр. Нар. Союза зістали з днем 31-го грудня 1914 р., згідно з § 153 статута Рус. (тепер Укр.) Нар. Союза виключені з нашої орґанізації: Братство сьв. Петра і Павла від. 6. в Бронсвіл, Па., Братство сьв. Івана Хрестителя від. 25. в Травґер, Па., Братство Усп. Пресьв. Богородиці від. 33. в Нортгемптон, Па., Братство сьв. О. Николая від. 42. в Пасейк, Н. Дж., Братство сьв. Володимира від. 72. в Алден Стейшен, Па., Сестрицтво „Любов” від. 83. в Карнеґі, Па., Братство Пресьв. Богородиці від. 107. в Сейр, Па., Братство сьв. Володимира від. 108. в Ню Йорк, Н. Й., Сестрицтво Пок. Пр. Богородиці від. 152. в Гомстед, Па., Братство сьв. Петра і Павла від. 167. в Кумбола, Па., Братство сьв. Михаїла від. 177. в Борщові, Альта, Канада, Братство Пр. Богородиці від. 184. в Вайтінґ, Інд., Братство сьв. Кирила і Методія від. 185. в Гейзелтон, Па., Сестрицтво сьв. Анни від. 188. в Ґінтер, Па., Братство сьв. Тройцї від. 196. в Вайтінґ, Інд., Сестрицтво Пр. Богородиці від. 199. в Вайтінґ, Інд., Братство сьв. Михаїла від. 201. в Віппані, Н. Дж., Братство сьв. Михаїла від. 208. в Кінґстон, Па., Братство сьв. Івана Хрестителя від. 226. в Іст Гемонд, Інд., Товариство „Запорожська Січ” від. 232. в Ню Александрія, Па., Братство сьв. Георгія від. 250. в Н. С. Пітсбурґ, Па., Сестрицтво Пр. Діви Марії від. 252. в Нортгемптон, Па., Сестрицтво Пр. Меланії від. 267. в Кінґстон, Па., Братство сьв. Петра від. 285. в Ґлеспорт, Па., Братство сьв. О. Николая від. 333. в Пітсбурґ, Па., Сестрицтво Пр. Діви Марії від. 335. в Сайнсвіл, Па., Братство Пресьв. Родина від. 390. в Вунсокет, Р. Ай., Сестрицтво сьв. Благовіщеня від. 398. в Ларксвіл, Па.

Дано в Макаду, Па. дня 6. січня 1915 р.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.

—o—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що слїдуючі відділи У. Н. Союза зістали з днем 31-го грудня 1914 р., суспендовані згідно з приписами § 148 статута Руськ. (тепер Укр.) Нар. Союза: 23, 32, 35, 37, 62, 84, 93, 95, 110, 125, 129, 130, 131, 154, 157, 163, 222, 231, 257, 260, 268, 279, 297, 310, 353 і 356, за неплаченє розмету за місяць грудень 1914 р.

Коли місцевий уряд висше згаданих відділів не застосує ся до §§ 151 і 152 статута орґанізації, то по упливі приписаного часу висше згадані відділи будуть виключені з орґанізації на підставі § 153 статута Руськ. (тепер Укр.) Нар Союза в Америці.

Поодинокі члени висше згаданих суспендованих відділів У. Н. Союза, котрі хотять забезпечити собі членські права в орґанізації і надалї бути членами У. Н. Союза мають застосувати ся до приписів статута §§ 350 і 351. По переступні листи належить зголошувати ся на адресу головного рекордового секретаря У. Н. Союза: P. O. Box 76, Джерзи Сіти, Н. Дж.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 8-го січня 1915.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

—o—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що згідно зі статутом Укр. Нар. Союза в Америці слїдуючі відділи зістали зреформовані:

В. 42. в Пасейк, Н. Дж. Смерило Дмитро, Петрик, Кость, Мостовий Іван, Мельник Михайло, Ліщак Анна, Ящишак Адам, Кашалаба Йосиф, Гнат Петро, Гладкий Федько, Долиньский Іван, Білах Дмитро, Сметана Василь, Слезїн Іван, Шафран Іван, Тисьочний Олекса, Височата Пелагія, Волчко Катерина, Хованець Александер, Припхан Михайло і Чабала Марія (Олуда).

В. 120 в Спанґлер, Па. Бережанський Гриць, Белей Михайло, Чепелян Василь, Ференц Луць, Гавран Антошко, Грицик Луць, Іваночка Тимко, Куцик Луць, Котик Василь, Куцик Михайло, Копчак Максим, Кундрацїк Юрко, Ралач Василь, Смарж Матїй, Свербінка Матвій, Силанич Ільно, Товдушевський Антоній, Токарчик Василь, Виклич Стефан, Виклич Сташко і Желїнський Петро.

В. 250 в Н. С. Пітсбурґ, Па. Баглай Михаїл, Дербиш Василь, Ґеча Юрко, Мацїйовська Марія, Матвієшин Федор, Мощак Михайло, Мацїйовський Стефан, Мацїйовський Дмитро, Пацканик Михайло (стар.), Романяк Ілія, Рамольт Іґнац і Ванйович Йосиф.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 8-го січня 1915 р.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

—o—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що згідно з приписами статута Укр. Нар. Союза, слїдуючі відділи зістали розвязані з днем 31-го грудня 1914 р.: Братство сьв. Володимира від. 190. в Нюарк, Н. Дж., Братство сьв. Михаїла від. 294. в Мадера, Па., і Товариство ім. Мар. Шашкевича від. 311. в Ню Йорк, Н. Й.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 8-го січня 1915 р.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

—o—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що слїдуючі відділи Укр. Нар. Союза: Братство сьв. Володимира від. 31. в Сенека, Н. Й., Братство сьв. Петра і Павла від. 82. в Ню Александрія, Па., Товариство „Запорожська Січ” від. 117. в Ню Йорк, Н. Й., Братство сьв. Михаїла від. 197. в Своєрс, Па., і Товариство „Запорожська Січ” від. 234. в Елїзабетпорт, Н. Дж., зістали з днем 31-го грудня 1914 р., відсуспендовані і членам сих відділів зістали привернені всї членські права, до котрих вони були управнені перед суспендованєм.

Макаду, дня 6-го січня 1915 р.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

СЕРІЯ ПЕРЕПИСНИХ ЛИСТКІВ.

1) Т. Шевченко (з портрета Красїцкого), 2) Шевченко в молодім віцї, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром.

5 КАРТОК 15 ЦНТ.

ВРАЗ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах.

Для тих, що замовляють більше число карток даємо опуст.

Сї картки можна розпродувати при всяких нагодах: на концертах устроюваних в память Т. Шевченка, на представленях і приватно.

Спішіть з замовленями на адресу
„SVOBODA”
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! Уважайте на мої оголошеня в лютім! Сї принесуть для неодного з Вас материял до самостійної будуччини. Віддана к Вашим услугам
MARIJA KOSTIW,
71 Sussex St., Jersey City, N. J.

CARNEGIE HALL
ріг 57-ої вулиці і 7-ої Евнї, Ню Йорк

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ А. ДІДУРА

на вдови й сироти в Галичині при співучасти оперових артисток:

п. Марії Раппольд — сопраністки,
п. Софії Наїмської — піяністки
і Українського Хору під управою п. М. Гундича.

Часть І.

1. (а) Вечерниці — П. Ніщиньский
(б) Ой вербо, вербо. — В. Кумановський
— виконає Український Хор, солїст п. М. Зазуляк.
2. (а) Сьвято в Чигирині („Гетьмани”) — М. Лисенко
(б) Скрита любов — Ґаль
(в) Старість — Ґаль
— виконає Адам Дідур.
3. (а) Прелюдія Б-моль — Міхаловскі
(б) Фантазія — Падеревскі
— виконає п. Софія Наїмська.
4. (а) Віссі д' Арте (Тоска) — Пуччіні
(б) Аве Марія — Бах-Ґуно
— виконає п. Марія Раппольд.

Часть ІІ.

5. (а) Вулиця — Ф. Колесса
(б) Завіщанє — М. Вербицький
— виконає Український Хор, солїст п. М. Зазуляк.
6. (а) Жан — Спросс
(б) Дві рожі — Ґільберт
(в) Весняний спів — Гунтінґтон-Вудман
— виконає п. Марія Раппольд.
7. (а) Етюд Е-дур, № 3. — Шопен
(б) Польонез Ц-моль № 2 — Шопен
— виконає п. Софія Наїмська.
8. (а) Блоха — Мусорґський
(б) Українські народні пісні
— виконає Адам Дідур.

Білети по $1.00, $1.50, $2.00 і $2.50.

Льожі (бакси по 6 крісел) $15.00 і $18.00; продає каса для льож.

Управа: Музичне бюро — Фортепян фірми Гардман.

Білети мож набути в Карнеґі Гол, ріг 57. ул. і 7. Евнї від 10 рано до 10 вечер або у Вп. о. Підгорецького, 22. Іст 7. улиця, Ню Йорк.

Початок о год. 8.30 вечер.

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“

можна дістати отсї книжки:

Американець	15 ц.
Америка	15 ц.
Бери та читай	30 ц.
Весела книжочка	35 ц.
В неволї темноти	25 ц.
Вертеп	5 ц.
В старім і новім краю	25 ц.
Гостина сьв. Николая	10 ц.
Два брати	15 ц.
Доля галицької сироти	5 ц.
Дещо про звірята	30 ц.
Дещо про права і суди	10 ц.
Дорога до сьвідомости, ч. І.	10 ц.
Дорога до сьвідомости, ч. ІІ.	10 ц.
Еміґрант	15 ц.
З кого ся насьміваують, з того люди бувають. — Посол Петришин.—Модний адвокат	10 ц.
За сестрою	35 ц.
З ріжних нив	15 ц.
Житє і Твори Івана Франка	10 ц.
Житє, зарібки, орґанізації	15 ц.
Журавлї	15 ц.
Жіночий язик. Невдалий линч	15 ц.
Зуб за зуб	10 ц.
Казки за циганів	10 ц.
Казки про жидів	15 ц.
Книжочка рахункова	30 ц.
Коротка історія Руси	10 ц.
Марія	10 ц.

Пишіть на адресу:
„SVOBODA“
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НЕ КУПУЙ НІГДЕ -- ПИШИ ДО НАС!

$25 ҐВАРАНТОВАНА ГОДИНКА за $5.75

і на додаток додаємо 11 дарунків до кождої годинки ДАРОМ

Даром все висилаємо до огляненя.

Єсли хочеш купити 25-долярову годинку по нашій спеціяльній цїні за $5.75 і в додатку до годинки одержати тих 11 дарунків ЗА ДАРМО, то витни се оголошенє і пришли його до нас разом з твоєю правдивою адресою як також 25 цнт. в почтових марках задатку, аби ми були певні, що дійсно хочеш купити, а ми тобі зараз вишлемо гарну 14К грубо позолочену мужеську або дамську годинку з найлїпшим сьвітовим верком (осередком) з фабричною ґарантією на 20 літ, а в додатку дамо ЦІЛКОВИТО ДАРОМ 14К грубо позолочуваний ланцушок до годинки, компас, гарну шпильку до краватки, спінки до маншетів, золоте фонтенове перо, 3-долярову бритву з найлїпшої анґлїйської сталї, пасок до бритви, французький мармурок, металеву милярку, пендалик як також 38-калібровйй револьвер зроблений з найлїпшої арматньої стали вартости 6 долярів. Годинку разом з тими 11 дарунками вишлемо даром до огляненя. Коли все те оглянеш і будеш цілковито вдоволений, то доплати решту $5.50 за ту знамениту годинку, і малі кошти за пересилку дарунків, в противнім разї не потребуєш платити анї цента і ми тобі віддамо твої марки.

Та незвичайна оферта є тільки на короткий час, отже не купуй нігде жадних годинок, тільки подивись перше на наш знаменитий товар, котрий посилаємо до огляненя даром, а будеш нам вдячний. Ми запевняємо що жадна компанія в Америці не може дати так доброго товару і так таньо як ми даємо. — УВАГА: Марок канадійських не приймаємо, як також всї замовленя з Канади мусять бути з гори оплачені. Всї замовленя просимо посилати до:

UNION SUPPLY COMPANY, Dept. 309, ST. LOUIS, MO.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (регімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 46
видана 5. падолиста 1914.

РАНЕНІ:

Келяр Блажко, 19 з. о.
Кінах Іван, 19 з. о.
Кмита Михайло, 19 з. о.
Кобак Стах, 19 з. о.
Коцюба Теодор, 30 а.
Кокуць Ізидор, 19 з. о.
Конечний Іван, 32 л.
Кончик Павло, 30 п.
Корчинський Михайло, 19 з. о.
Корняк Йосиф, 19 з. о.
Король Онуфрій, 19 з. о.
Королик Іван, 30 п.
Корона Михайло, 32 л.
Коровець Блажко, 19 з. о.
Костів Іван, 30 а.
Космина Стефан, 34 з. о., ж.
Коваль Гаврило, 19 з. о.
Коваль Никола, 19 з. о.
Ковальчук Василь, 30 а.
Крохмаль Кароль, 32 л.
Крохмальний Ілько, 19 з. о.
Кривокульський Василь, 19 з. о.
Куденовський Андрій, 32 л.
Кульматицький Іван, 19 з. о.
Кулинець Іван, 30 а.
Куровець Іван, 19 з. о.
Кузьма Петро, 19 з. о.
Лазарович Маріян, 32 л.
Ленчина Кароль, 30 п.
Леськів Никола, 19 з. о.
Левицький Василь, 19 з. о.
Линовий Йосиф, 19 з. о.
Литвин Семен, 19 з. о.
Литвин Василь, 19 з. о.
Льос Іван, 32 л.
Лупач Юрко, 90 п.
Литвин Филимон, 19 з. о.
Лизунець Ярема, 19 з. о.
Максимяк Юліян, 19 з. о.
Максимів Стефан, 30 п.
Маланій Іван, 45 п.
Марцишин Андрій, 19 з. о.
Мартиняк Теодор, 19 з. о.
Мартинів Йосиф, 19 з. о.
Маринчук Войтко, 19 з. о.
Матрипула Андрій, 19 з. о.
Медведик Стефан, 30 а.
Медвідь Іван, 19 з. о.
Мельник Яким, 19 з. о.
Михальчук Іван, 19 з. о.
Михалевич Фердинанд, 19 з. о.
Михалевич Іван, 34 з. о., ж.
Михалюк Станислав, 19 з. о.
Миколаєвський Андрій, 19 з. о.
Мукуляк Стефан, 32 л.
Модний Андрій, 19 з. о.
Микита Никола, 19 з. о.
Накокечний Дмитро, 19 з. о.
Новак Андрій, 32 л.
Олексюк Іван, 30 а.
Олива Михайло, 19 з. о.
Орищин Гриць, 19 з. о.
Осика Мартин, 32 л.
Осух Іван, 32 л.
Панчишин Михайло, 30 п.
Пархович Теодор, 19 з. о.
Пашко Іван, 19 з. о.
Павлюс Гринько, 19 з. о.
Пелех Теодор, 19 з. о.
Пепера Іван, 32 л.
Петрук Никола, 19 з. о.
Пікула Станислав, 45 п.
Пітула Антін, 30 п.
Підгородецький Йосиф, 45 а. л.
Підлужний Петро, 19 з. о.
Премило Петро, 19 з. о.
Процикевич Теодор, 19 з. о.
Проць Семен, 19 з. о.
Процюк Михайло, 19 з. о.
Прийма Іван, 30 п.
Путко Василь, 34 з. о., ж.
Пилипчук Павло, 30 п.
Радинський Михайло, 19 з. о.
Радванський Йосиф, 19 з. о.
Разак Стефан, 19 з. о.
Рудий Іван, 19 з. о.
Рнґльовський Андрій, 30 п.
Ричинський Андрій, 19 з. о.
Рисевич Адам, 32 л.
Собадашка Луць, 30 з.
Сабатович Іван, 30 п.
Садура Іван, 19 з. о.
Сарахманюк Юрко, 19 з. о.
Савчак Іван, 19 з. о.
Савчук Петро, 30 п.
Савіцький Михайло, 30 п.
Сенчук Гриць, 19 з. о.
Сеник Андрій, 19 з. о.
Сівак Франко, 19 з. о.
Скиба Матвій, 19 з. о.
Скінчак Іван, 19 з. о.
Слунський Григорій, 19 з. о.
Стахура Гаврило, 30 п.
Стець Іван, 19 з. о.
Стефановський Мартин, 19 з. о.
Стельмащик Дмитро, 19 з. о.
Сидор Йосиф, 30 п.
Тарабанович Михайло, 19 з. о.
Тарнавський Ізидор, 19 з. о.
Гхір Стефан, 19 з. о.
Ткачик Василь, 19 з. о.
Гокарський Никола, 45 п.
Тончак Гринько, 19 з. о.
Тика Іван, 32 л.
Тишка (Міщук) Іван, 19 з. о.
Урбанович Григорій, 19 з. о.
Фік Василь, 19 з. о.
Филип Йосиф, 19 з. о.
Фурдик Кирило, 19 з. о.
Хмарук Михайло, 19 з. о.
Хованський Михайло, 19 з. о.
Храпевич Іван, 19 з. о.
Цап Михайло, 19 з. о.
Цар Семен, 30 п.
Чайковський Михайло, 19 з. о.
Челядин Іван, 19 з. о.
Черняфський Йосиф, 100 п.
Чудяк Дмитро, 19 з. о.
Чвартковський Йосиф, 19 з. о.
Чвартинський Йосиф, 19 з. о.
Читайло Дмитро, 19 з. о.
Шеремета Франко, 19 з. о.
Шпак Іван, 32 л.
[illegible]евич Онуфрій, 32 л.
Янковський Мартин, 30 п.
Янковський Маріян, 19 з. о.
Янковський Михайло, 30 п.

ПОЛОНЕНІ:

Бітець Никола, 34 з. о., ж.
Гузій Михайло, 34 з. о., ж.
Кечик Стефан, 34 з. о., ж.
Ключник, 34 з. о., ж.
Рудко Іван, 34 з. о., ж.
Юркевич Мих., ск. ст., 34 з. о., ж.

Листа утрат ч. 47
видана 6. падолиста 1914.

УБИТІ:

Вурдан (?) Михайло, 90 п.
Волошин Йосиф, 90 п.
Зигмунт Гнат, 90 п.
Кулач Андрій, 90 п.
Ухман Петро, 90 п.
Шабатовський Петро, 90 п.

РАНЕНІ:

Москаль Петро, 90 п.
Ступак Стефан, 90 п.
Ухнят Зенон, 90 п.
Шевчик Войтко, 90 п.

Листа утрат ч. 48
видана 7. падолиста 1914.

УБИТІ:

Коралько Семко, цивільний фірман
Чорний Стефан, цив. фірман

РАНЕНІ:

Гевко Петро, 92 п.

Листа утрат ч. 49
видана 8. падолиста 1914.

УБИТІ:

Бабій Василь, 8 л.
Табінський Віктор, 8 л.

РАНЕНІ:

Бойчук Никола, 8 л.
Бзовий Казимир, 8 л.
Дмитришин Никола, 8 л.
Дубас Володимир, 8 л.
Плачинк Ярослав, 8 л.

Листа утрат ч. 50
видана 9. падолиста 1914.

УБИТІ:

Будзик Йосиф, 32 л.
Буковський Йосиф, 20 п.
Вовк Василь, 80 п.
Вовк Петро, 80 п.
Гадрак Іван (цив. фірман), 32 з. о.
Гакман Василь, 31 л.
Ганець, 80 п.
Ганус Франко, 11 а. гір.
Глинний Іван, 80 п.
Григорців Михайло (Дмитра), ж.
Демчук Петро, 80 п.
Диберний Стефан, 80 п.
Зарубій Іван, 80 п.
Константин Іван, 18 стр.
Ковальчук Гринько, 80 п.
Лапчик Йосиф, 31 л.
Магилюк Антін, 80 п.
Мамак Войтко, 20 п.
Матвіїв Стефан, 80 п.
Мисюра Павло, 31 л.
Микула Вінцентій, 80 п.
Молевич Михайло, 20 п.
Олійник Михайло, 80 п.
Пастух Йосиф, 80 п.
Петринець Петро, 80 п.
Поляковський Никола, 18 стр.
Проців Михайло, 18 стр.
Пикош Іван, 32 з. о.
Ситнєвич Йосиф, 80 п.
Сидорович Йосиф, 80 п.
Синко Семен, 18 стр.
Созанський Михайлів, 11 а. гір.
Фігурняк Михайло, 80 п.
Хміль Петро, 80 п.
Холод Дмитро, 80 п.
Чучман Юрко, 80 п.
Шпак Теодор, 80 п.
Шпирка Демко, 80 п.
Шушкевич Василь, 80 п.
Яхняк Пилип, 46 г. л.
Ясеновський Йосиф, 80 п.

РАНЕНІ:

Адрейчук Дмитро, 31 л.
Антонишин Антін, 80 п.
Антонків Іван, 80 п.
Арабський Іван, 80 п.
Бабиш Іван, 31 л.
Балицький Стефан, 80 п.
Бандура Дмитро, 80 п.
Баран, 80 п.
Баран Іван, 80 п.
Баран Стефан, 80 п.
Бей Василь, 31 л.
Берекула Антін, 80 п.
Безпалко Стефан, 80 п.
Бідний Василь, 80 п.
Біль Семен, 80 п.
Біловус Павло, 80 п.
Бобів Василь, 80 п.
Бодакевич Маріян, 80 п.
Боднар Семен, 80 п.
Бойчук Василь, 31 л.
Болубач Никола, 80 п.
Боровець, 80 п.
Боровець Йосиф, 80 п.
Босюк Стефан, 80 п.
Вахтер Антін, 18 стр.
Валбрак Михайло, 80 п.
Валько Іван, 80 п.
Варава Дмитро, 80 п.
Вівчарчин Михайло, 58 п.
Валанюк Теодор, 80 п.
Волошин Луць, 80 п.
Вусатий Петро, 80 п.
Вильчух Йосиф, 31 л.
Гарасимів Семен, 80 п.
Гаврипікевич Целестин, 80 п.
Граб Тимко, 30 п.
Гриневич Демко, 80 п.
Гудима Андрій, 80 п.
Гук Михайло, 31 л.
Гуменюк Ілько, 80 п.
Ґулька Стефан, 80 п.
Дацків Михайло, 80 п.
Данилюк Іван, 31 л.
Демчук Михайло, 80 п.
Дідик Михайло, 80 п.
Дмитрів Данило, 80 п.
Дурчак Іван, 31 л.
Дутка Іван, 31 л.
Дворник Стефан, 80 п.
Дичик Йосиф, 31 л.
Джек Михайло, 80 п.
Жабоняк Йосиф, 80 п.
Заяць Михайло, 80 п.
Заставний Василь, 80 п.
Зелінський Іван, 80 п.
Зелінський Петро, 80 п.
Ільовський Петро, 80 п.
Іванців Теодор, 31 л.
Іванців Іван, 80 п.
Іванюк Іван, 31 л.
Івасюта Михайло, 80 п.
Кари Теодор, 80 п.
Карплюк Теодор, 80 п.
Князь Іван, 31 л.
Кобилянський Йосиф, 31 л.
Коструба Іван, 80 п.
Коваль Гринько, 80 п.
Ковальчук Іван, 80 п.
Козак Михайло, 80 п.
Козак Петро, 80 п.
Козюра Никола, 80 п.
Король Василь, 80 п.
Кравчук Вінцентій, 80 п.
Ксенчин Іван, 80 п.
Кулик Леонтин, 18 стр.
Куніцький Іван, 80 п.
Кунець Іван, 32 з. о.
Курій Яким, 80 п.
Курилович Дмитро, 80 п.
Кушлик Гринько, 4 у. л.
Кузь Дмитро, 80 п.
Кузь Гринько, 80 п.
Лабич Петро, 31 л.
Лебедь Петро, 80 п.
Лесюк Дмитро, 58 п.
Левандовський Іван, 80 п.
Лобадза Василь, 80 п.
Лобчук Іван, 80 п.
Лозовий Панько, 80 п.
Липовицький Михайло, 31 л.
Майка Іван, 80 п.
Макогонський Дмитро, 80 п.
Макогонський Теодор, 80 п.
Мартинюк Стефан, 80 п.
Мельник Василь, 80 п.
Мельник Михайло, 80 п.
Михайлович Людвик, 31 л.
Микода Гнат, 80 п.
Миколайчук Франко, 32 з. о.
Миляновський Андрій, 80 п.
Муравель Іван, 80 п.
Микитів Семен, 80 п.
Микитин Іван, 80 п.
Нестор Максим, 80 п.
Новосад Василь, 80 п.
Олійник Никита, 80 п.
Остапович Никола, 31 л.
Овчар Михайло, 80 п.
Панасюк Володислав, 31 л.
Парадюк Антін, 80 п.
Пастернак Юрко, 31 л.
Патрай Олекса, 80 п.
Пендик Никола, 80 п.
Петрик Онуфрій, 80 п.
Петришин Лев, 80 п.
Пєтицький Яким, 80 п.

(Дальше буде).

СЕЙ ГАРНИЙ СЦИЗОРИК З ОКЛАДИНКАМИ В ФОРМІ МЕШТА, з одним сталевим ножем, пікльованою ручкою, дуже практичний, лиш за 15 цит. марками. Пересилайте до: 4в
PHOENIX NOVELTY CO.,
1730 Washington Ave., Dept. S. V.
NEW YORK, N. Y.

КОЖДИЙ МОЖЕ ГРАТИ НА СІМ ФЛЄТІ.

Сей інструмент є найновійшого винаходу і видає милий звук; хто буть без науки може грати, після висилапих враз з флетом вказівок. В кількох хвилях наберете вправи. Грайте в хаті, на бали і забавах. Незбувайте вільні хвилі на нічім. Ціна враз з пересилкою лиш $1.75. Гроші висилайте моні-ордером до: 4в-
ORIOLE CO., Dept. S. D.
140 Liberty St., New York, N. Y.

НОВІСТЬ! НЕБУВАЛЕ!

"Сьміюча Камера", показує особи у всіляких видах, грубих худими а худих грубими. Сим апаратом розвеселите ціле товариство. Ціна лиш 35 цнт. Висилайте моні-ордери або марки до:
INTERNATIONAL ART CO., Dept. S. D.
702 E. 176th St., New York, N. Y.
4в—

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!

Лиш за 35 центів почтовими марками вишлемо Вам 50 найновійших фотографічних репродукций і докладну мапу терену війни Австрії, Росії, Франції і Німеччини з образками цісарів і генералів. Адресуйте до: 4в-
ORIOL CO.,
140 Liberty St., New York, N. Y.

ДИВИСЬ! ДИВИСЬ! ДИВИСЬ!

Не терпіть більше! вилічуєм в сухіт, недуг утроби, нирок, жолудка, ревматизма, опареня, рани, нервові слабости, глухоту, слабості очий і инші долеглявости. Виказуємося доказами вилїченя від 4-ох до 6-ох тижнів.
MOUTAIN VIEW SANITARIUM
4-9 **SEYMOUR, CONN.**

РУСЬКИЙ ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.
(Старокраєвого християнського лікаря.)

Се лічниче заведене має вже вироблену славу. Спеціяльно лічать тут застарілі жолудкові недуги, як також перестуджене, запалене легких і другі внутрішні недуги, епілепсію і секретні недуги мущин і женщин. Цілковито вилічую з ревматизму, пухлини і ран, лишай і скірні викиди. Ліки виробляють ся під доглядом лікаря і з вибраних зіль привезених зі старого краю. Лікар говорить по руськи.

Інститут отворений що-дня від рана до 7-ої вечером і виключаючи неділя.
Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Str., New York, N. Y.
(передтим Nebiros Medical Cure.)
1 вс—15

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ВИСИЛКА КАЛЕНДАРІВ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

Сим повідомляєсь Вп. Т. секретарів відділів У. Н. Союза, що висилані на їх адреси українські календарі є призначені для всіх членів, котрі заплатили розмет до У. Н. Союза за місяць грудень.

З причини малого числа членів, котрі жадали календарів друкованих латинськими буквами, накладу такого календаря робити не будемо. Задля сего розсилаємо всім членам лиш українські календарі.

Сего тижня вислано календарі слідуючим відділам: 2, 10, 13, 15, 24, 46, 47, 48, 53, 59, 82, 85, 89, 104, 112, 117, 127, 132, 134, 141, 144, 162, 165, 169, 170, 171, 179, 183, 186, 216, 224, 233, 234, 250, 274, 275, 282, 283, 289, 307, 311, 326, 337, 338, 339, 350, 351, 380, 397.

Пригадує ся Вп. секретарям дотичних відділів, щоби заняли ся відбором і розданєм календарів членам своїх відділів. На случай не отриманя посилки, просить ся сейчас нас повідомити.

Джерзи Сіти, 11. січня, 1915 р.

Головний Уряд У. Н. Союза.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Марія Киндибала пошукує свого мужа **МАКСИМА КИНДИБАЛУ,** котрий походить з села Шидловець, а звінчав ся зі мною в Самолусках, пов. Гусятин. В цьвітни кінчить ся шість літ як він виїхав з Галичини до Канади. Хто би о нім знав, або він сам, нехай повідомить на понизшу адресу. За подане його адреси $2.00 нагороди. Maria Kyndybala, 232 Niagarad St., Toronto, Ont., Canada. 4—5

Пошукую **ІВАНА КОКУЛУ,** котрий перебував у п. Пунька в Шікаго. Також пошукую **ГРИГОРІЯ ТКАЧИК і МИХАЙЛА ТРУШ,** усї з села Юнашків, пов. Рогатин. Вкінци пошукую **КСЕНЮ ЮРКЕВИЧ** з Ремізовець, пов. Золочів. Хто би знав про них, зволить повідомити на адресу: Hryh. Boysyn, 281 Royce Ave., Toronto, Ont., Can. 4

Пошукую **ЯСЬКА КОВАЛЬЧУКА,** родом з Орішковець, пов. Гусятин, Гал. Він числить 29 літ, є високого росту, має короткі вуса, праве ухо і частину носа має пришиті, горішну губу має перетяту. Хто би о нім знав в подасть його адресу дістане $15.00 нагороди. Wasyl Chomiak, 22 Rector St., New York, N. Y. 2—5

Пошукую свого брата, **МАРКА ВУСИК,** котрий перебував в Джерзи Сіти під ч. 319 Ван Вінкл Евню. Перед тижнем пішов на місто шукати роботи і більше не вернув. Хто би о нім знав, або він сам нехай донесе на адресу: Jacob Wusyk, 319 Van Winkle Ave., Jersey City, N. J. 4—5

Пошукую **ІВАНА КОВАЛЬСЬКОГО,** родом з Варішковець, пов. Гусятин, Гал. Хто би о нім знав або видів його, зволить повідомити мене, а дістане $15.00 нагороди. Він є високого росту і має пришиті: праве ухо, ніс і губи. Wasyl Chomiak, 23 Rector St., New York, N. Y. 2—4

Пошукую своїх братів: **СИЛЬВЕСТРА НАЗАРАНКА,** котрий перебував в Ню Йорку і **МИХАЙЛА КАЛАПАЦУ,** котрий виїхав перед 7 роками до західної Канади. Вони оба походять з містечка Скала, пов. Борщів, Гал. Хто би о них знав, або або вони самі, прошу повідомити на адресу: Kazimierz Mazurkiewicz, 166 Mulock Ave., West Toronto, Ont., Canada. 3—5

Пошукую в дуже важній справі слідуючих осіб: 1) **ПАНТЕЛЯ СТРУЦЬ,** мого брата, родом з села Рожнова, повіт Снятин, в дуже важній справі. Виїхав до Канади 1910 року. 2) **МИКИТУ МІЦКАНЯ,** родом з села Рожнова, повіт Снятин. Два роки як виїхав до Канади. 3) **НИКОЛАЯ ГОРДІЙЧУКА,** мого кума, з села Рибно, повіт Косів. Два роки як виїхав до Канади. Хто би о них знав, або вони самі, прошу ласкаво зголосити ся на мою адресу: Pawlo Struc, Box 73, Acton, West Str., Canada. 3—4

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1915.

Замовляйте тепер, коли хочете взагалі мати руські календарі з краю! „Пресьвятá Родина", „Марияньский" і „Хлібороб" по 30 цнт.; „Загальний" 90 цнт. Хто замовить два календарі або більше отримає стінну малу Европи вартости 25 цнт. за дармо.

МАРІЇ КОСТІВ,
71 Sussex St., Jersey City, N. J.

ВІЙНА КІНЧИТЬ СЯ!

ВОЄННИЙ ОБРАЗ ПАМЯТКОВИЙ, ДУЖЕ ЦІКАВИЙ І ГАРНИЙ ВРАЗ З МАПОЮ ВОЄННОЮ ПРОДАЄМО ЗА 1 ДОЛЯРА.
Пришліть 1 дол., а ми Вам зараз вишлемо.
Моні-ордери випишуйте: 1 в. ч. 11
EUROPEAN MAP CO.,
6 Wall St., Room 118. New York, N. Y.

УВАГА!
В сих днях вийшов з друку новий величавий
КАЛЄНДАР
на р. 1915. з іменами сьвятих і сьвятами нового і старо-руського стилю, окрашений гарними видами з Руської Кольонії в Мілвіл, Н. Дж.
Календар сей вишлемо кождому, хто пришле свій адрес і 4 цнт. стемпсів на почтову пересилку.
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Millville, N. J. 84—87

Війна! Читайте!

На 128 стр. друку вийшла книжка
З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ,
що дїялось і дїєсь в нашім рідним краю.
Докладний опис кождого галицького повіту. Урядовий спис убитих, ранених і полонених жовнірів з місцевостями приналежности.
Книжка дуже важна і цікава, повинна знаходитись в кождій хаті.
Замовлени слати моні-ордером або стемпсами. Канадийських марок не принимаєсь. Книжка висилаєсь сейчас. Ціна з пересилкою 45 цнт.
Адресуйте або приходіть на адресу: 90—10
RUSKA KNYHARNIA
168 E. 4 Street, New York, N. Y.

ЗА ЩО ГАЛИЦЬКИЙ МИТРОПОЛИТ
ч4 **АНДРЕЙ ГР. ШЕПТИЦЬКИЙ**
мучить ся в московській неволи?
Написав Проф. Др. Ол. Сушко, Вінніпеґ, 1914, стор. 32 з портретом Митрополита. Ціна 25 ц. з пересилкою. Замовленя з грішми належить слати:
CANADIAN UKRAINIAN PUBLISHING CO.,
619 McDermot Ave., Winnipeg, Man.

НАКЛАДОМ ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
видано з нагоди ювилею 100-літних роковин уродин нашого Кобзаря:
ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА
дуже гарний, поменшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красицького. Величина 13×16 цалів. Портрет виконаний дуже удатно і на трєвалім папери.
Ціна 20 цнт. враз з пересилкою.
Хто до тепер не має єще портрету Шевченка, нехай скористає з нагоди, щоби міг прикрасити свою хату.
Замовленя і гроші (евент. в почтових марках) належить посилати на адресу:
„SVOBODA",
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

КУПУЙТЕ! НОВІСТЬ! КУПУЙТЕ!

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ
ЛИСТОВІ ПАПЕРИ
до родини, свояків, знакомих і др.
На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінок лінїованих до писаня.
Цїлість складаєсь з 26 ріжнородних листів поділених на дві серії.

Перша серія містить слідуючі листи:
Число 1. Лист сина до матери.
„ 2. „ сина до батька.
„ 3. „ до родини.
„ 6. „ до нареченої.
„ 8. „ друга до друга.
„ 10. „ брата до сестри.
„ 12. „ брата до брата.
„ 13. „ матери до сина.
„ 15. „ батька до сина.
„ 17. „ мужа (еміґранта) до жінки.
„ 19. „ молодця до дівчини.
„ 22. „ до товариша.
„ 23. „ до кума.
„ 25. „ залюбленого до незнакомої.
„ 26. „ до старого приятеля.
Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами 45 центів.

Друга серія містить слідуючі листи:
Число 4. Лист доньки до матери.
„ 5. „ доньки до батька.
„ 7. „ до нареченого.
„ 9. „ сестри до брата.
„ 11. „ сестри до сестри.
„ 14. „ матери до доньки.
„ 16. „ батька до доньки.
„ 18. „ жінки до мужа (еміґранта).
„ 20. „ дівчини до хлопця.
„ 21. „ до товаришки.
„ 24. „ до куми.
Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами 36 центів.
Ціна за обі серії разом 75 цнт.
Поодинокий листок коштує 4 центи.
Пересилку оплачуємо самі.
Для перепродавців даємо значний опуст.
Замовленя враз з належитостію (принимаємо також почтові марки) належить висилати на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.